

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: V. P.

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**

se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2019, čj. OAM-27/ZA-06-K07-R2-2009

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou žalobce nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl tak, že azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále i jen „zákon o azylu“) se neuděluje a zároveň uvedl, že doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a zákon o azylu nelze udělit.

I. Obsah žalobních bodů

2. Žalobce vyslovil přesvědčení, že byl v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany zkrácen na svých právech, kdy když žalovaný v napadeném rozhodnutí porušil ust. § 15a zákona o azylu, neboť nebyl dán důvod pro jeho aplikaci, ve spojení s § 14a

této právní úpravy, neboť v případě návratu do země původu hrozí žalobci nebezpečí vážné újmy a splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Dále měl za to, že žalovaný porušil ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a dále i ust. § 50 odst. 2 a 3 uvedené právní úpravy, neboť si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

3. Žalobce dále uvedl, že nerozporuje závěr žalovaného o tom, že nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu. Nesouhlasí však se závěrem žalovaného, že v jeho případě lze aplikovat vylučující klauzuli podle § 15a zákona o azylu, v důsledku čehož mu není možné udělit doplňkovou ochranu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že v případě žalobce je dán důvod k jeho vyloučení z možnosti získat doplňkovou ochranu podle písm. b), neboť se dopustil vážného zločinu. Naplnění podmínky pro aplikaci uvedeného ustanovení shledal žalovaný v tom, že žalobce byl pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody na dobu šesti let pro spáchání trestného činu obchodování s lidmi a trestného činu kuplířství. S tímto názorem se žalobce neztotožnil. Uvedl, že uvedené ustanovení zákona o azylu surčitými odchylkami odpovídá čl. 12 odst. 2 písm. b) kvalifikační směrnice, který vymezuje důvody vylučující určitou osobu z postavení uprchlíka (v českém právu v zásadě odpovídá § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Toto ustanovení má základ v Úmluvě o právním postavení uprchlíků, jejíž čl. 1 odstavec F, písm. b) vylučuje aplikaci úmluvy na osobu, o níž jsou vážné důvody domnívat se, že se dopustila vážného nepolitického zločinu mimo území svého azylu dříve, než jí bylo povoleno se tam usadit jako uprchlík. Všechna citovaná ustanovení tedy vylučují přiznání mezinárodní ochrany cizinci, u něhož je důvodné podezření, že se dopustil vážného zločinu. Že jsou pojmy užit v § 15 odst. 1 písm. b) a v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu synonyma, ostatně již ve vztahu ke znění účinnému před novelizací provedenou zákonem č. 314/2015 Sb. konstatovala jak judikatura, tak ji doktrína. Výklad pojmu vážný zločin v § 15 zákona o azylu v souvislosti s doplňkovou ochranou tak musí být v souladu s významem, jaký je mu ve vztahu k azylu připisován režimu Ženevské úmluvy i kvalifikační směrnice (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č.j. 6 Azs 309/2016 – 28).
4. Dále žalobce uvedl, že pro výklad příslušného ustanovení Ženevské úmluvy lze najít vodítka v Příručce UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků. Dle této příručky platí: *„Co představuje vážný nepolitický zločin pro účely této exkluzivní klauzule, je obtížné definovat, a to zejména z toho důvodu, že termín zločin má různé konotace v různých právních systémech. V některých zemích slovo zločin označuje pouze trestné činy vážného charakteru. V jiných zemích může znamenat cokoli od drobné krádeže až po vraždu. V tomto kontextu však závažný zločin musí být hrdelní zločinem nebo velmi závažným trestu podléhajícím činem. Méně závažné trestné činy podléhající mírným trestům nejsou důvodem pro vyloučení podle čl. 1 F (b), i když jsou technicky označovány za zločiny v trestním právu dotyčné země (bod 155). Při hodnocení charakteru údajně spáchaného zločinu musí být vzaty v úvahu všechny relevantní skutečnosti – včetně některých polehčujících okolností. Je rovněž nutné vzít na zřetel veškeré přítěžující okolnosti, jako například ten fakt, že žadatel usvědčený z vážného nepolitického zločinu si již odpýkal svůj trest nebo mu byla udělena milost nebo se na něj vztahovala amnestie, je rovněž irrelevantní. V posledně uvedeném případě existuje presumpce, že exkluzivní klauzuli již nelze uplatnit, pokud*

se prokáže, že navzdory onemocnění nebo amnestii stále převažuje kriminální charakter žadatele (bod 157)“.

5. K tomu žalobce uvedl, že výkladem pojmu „závažný nepolitický čin“ užitého v čl. 12 odst. 2 písm. b) kvalifikační směrnice se zabýval Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ze dne 9. 11. 2010 ve spojených věcech C-57/09 a C-101/09, Spolková republika Německo proti B a D, v němž dospěl k závěru, že vyloučení osoby z postavení uprchlíka je podmíněno individuálním přezkumem konkrétních skutečností. Generální advokát ve svém stanovisku k této věci ve vztahu ke znakům závažnosti zločinu konstatoval, že *„z přípravných prací na Úmluvě a ze systematického výkladu čl. 1 F písm. b), jakož i obecněji z povahy a účelu tohoto ustanovení vyplývá, že se důvod vyloučení, který je v něm stanoven, použije pouze v případě vysokého stupně závažnosti dotčeného zločinu. Toto pojetí je potvrzeno výkladem poskytnutým odděleními různých úrovní v rámci UNHCR a aplikační praxí smluvních států, a rovněž je sdílí odborná literatura. Posouzení závažnosti zločinu musí být, konkrétně prováděno případ od případu ve světle všech polehčujících a přitěžujících okolností a rovněž všech dalších relevantních subjektivních nebo objektivních okolností, ať již nastaly před předmětným chováním nebo po něm a vyžaduje přijetí spíše mezinárodních než místních standardů. Toto posouzení nevyhnutelně ponechává orgánu pověřenému jeho provedením velkou volnost rozhodování. Mezi faktory, které je třeba vzít úvahu, UNHCR demonstrativně uvádí povahu činu, skutečně způsobenou škodu, postup použití pro zahájení trestního stíhání, povahu trestu a skutečnost, zda většina soudů považuje tento čin za vážný zločin. Zvláště je třeba vzít v úvahu výši stanoveného nebo skutečně uloženého trestu ve státě, v němž je žádost o přiznání postavení uprchlíka přezkoumávána, ačkoliv se nejedná o prvek, který je sám o sobě rozhodující.“*
6. Žalobce zdůraznil, že při aplikaci vylučující klauzule je vždy potřeba vycházet z individuálních okolností každého jednotlivého případu žadatele o mezinárodní ochranu. Napadené rozhodnutí však takové individuální hodnocení v dostatečném rozsahu neobsahuje. Žalovaný se pouze obecně zabýval rozpětím trestu odnětí svobody za jednotlivé trestné činy a zhodnotil, že se jedná o zvláště závažný trestný čin, přičemž z toho dovodil, že jej lze považovat za vážný dle zákona o azylu. Takové hodnocení však velmi zjednodušené, neboť se žalovaný vůbec nezabýval individuálními okolnostmi žalobce. Tím porušil ust. § 3 a potažmo ust. § 2 odst. 4 správního řádu.

II. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasil, neboť dle jeho názoru neprokazují, že by porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu.
8. Zdůraznil, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je obava z návratu na Ukrajinu z důvodu stíhání za trestný čin, který nespáchal a za který byl již odsouzen na území ČR, kdy skutečným důvodem jeho tamějších potíží je jeho dřívější politicky motivované chování. Žalovaný dále k věci uvedl, že současná žádost o udělení mezinárodní ochrany je v případě žalobce již pátou v pořadí.
9. K žalobním bodům žalovaný uvedl, že při posuzování případu žadatele o azyl musí vycházet ze zásady individuálního posuzování jednotlivých žádostí. V první řadě je tak ve svých úvahách omezen samotnými sděleními žadatele o azyl a až následně může tato sdělení hodnotit na podkladě informací o zemi původu. V této souvislosti odkázal

žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2004, sp. zn. 3 Azs 21/2004 ze dne 6. 10. 2004: „Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by mohlo být jeho žádosti vyhověno, a není ani povinen zkoumat, zda žadatel mohl mít i jiné důvody pro udělení azylu, o nichž správní orgán neinformoval. Správní orgán nepochybil, jestliže nezjišťoval a nehodnotil skutečnosti jiné, neuplatněné. Je třeba znovu zdůraznit, že soud se mohl zabývat pouze důvody, které byly uplatněny buď ve správním řízení nebo vzneseny v podané žalobě.“

10. Žalovaný uvedl, že po provedených pohovorech s žalobcem shledal jeho tvrzení nevěrohodnými, v napadeném rozhodnutí své názory dostatečně zdůvodnil a opřel svá tvrzení nejen o zákonné důvody, judikaturu Nejvyššího správního soudu a krajských soudů, ale i o značné množství relevantních zpráv o zemi původu žalobce z nezávislých zdrojů. V případě žalobce na základě jeho výpovědi však neshledal důvody podřaditelné pod zákonná ustanovení zákona o azylu. Žalovaný v tomto ohledu také poukázal na zřejmou účelovost jednání žalobce.
11. Dále konstatoval, že žalobcem v průběhu správního řízení uvedené skutečnosti nelze brát jako azylově relevantní, tak jak je předpokládá zákon o azylu, ale žalovanému se jeví jako snaha žalobce si legalizovat svůj pobyt na území ČR, k čemuž neslouží zákon o azylu nýbrž zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů. Uvedl, že azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána.
12. K námitkám žalobce žalovaný uvedl, že povinnost daná správnímu orgánu zjistit skutečný stav věci dle § 3 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2004, č. j. 5 Azs 222/2004). Správní orgán musí umožnit žadateli o mezinárodní ochranu sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení mezinárodní ochrany za významné, avšak není jeho úkolem předstírat důvody, pro které je mezinárodní ochrana obvykle poskytována. Jako podklad k rozhodnutí využil správní orgán kromě samotné žádosti a protokolu o pohovoru též širokou škálu informací o zemi původu, o politické a bezpečnostní situaci v zemi a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Veškeré tyto informace jsou součástí spisového materiálu a v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu byla žalobci dne 6. 5. 2019 dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí s uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí, či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce této možnosti nevyužil a s podklady se seznámit nechtěl a odmítl se k nim i jakkoliv vyjadřovat. K dotazu žalovaného, zdali chce navrhnout doplnění podkladů pro rozhodnutí, uvedl, že stále čeká na papíry z Ukrajiny, kterými chce prokázat, že za ním, respektive tedy za jeho dcerou, chodili ukrajinští policisté. Žalovaný poskytl žalobci k doložení těchto materiálů lhůtu do 10. 5. 2019. K dotazu žalovaného, zdali chce uvést ještě nějaké skutečnosti nebo nové informace, které by měl žalovaný vzít při posouzení jeho žádosti v úvahu, uvedl, že nechce a dodal, že spáchal závažný trestný čin, ale ne velmi závažný. Dle názoru žalovaného jsou informace, které žalovaný použil k posouzení azylového příběhu žalobce, dostatečně aktuální, objektivní, z dohledatelných zdrojů a zahrnují celé spektrum tvrzeného příběhu.

13. Žalobce, jak žalovaný dále uvedl, za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu označil obavy z opakovaného trestního stíhání na Ukrajině, a to za obchodování s lidmi, za které však byl již jednou pravomocně odsouzen na území ČR, přičemž za důvod svého případného stíhání označil politické motivy, tedy svoji dřívější účast na zastavení vlaku, kdy zamezil spoluobčanům z východu země volit za úplatu prezidentského kandidáta v rámci „oranžové revoluce“. Žalovaný v této souvislosti nejprve poukázal na své výše uvedené závěry, kdy vyjádřil své pochybnosti o tom, že žalobce vůbec na Ukrajině nějaké potíže díky jím tvrzenému jednání měl, a to s ohledem na rozpornost jeho výpovědí a také na značnou změnu politické situace na Ukrajině díky pádu tamního režimu. Žalovaný zároveň konstatoval, že sám žalobce v pohovoru provedeném s ním dne 18. 4. 2019 jednoznačně konstatoval, že podle ukrajinského práva nemůže být na Ukrajině znovu stíháný a odsouzený a rovněž uvedl, že by nejspíše po svém návratu do země žádný problém neměl. Žalobce v průběhu celého správního řízení s ním vedeného, a ostatně i v průběhu řízení předešlých, neustále tvrdil, že jakákoliv obvinění z obchodu s lidmi jsou v jeho případě lživá, on nikdy nic takového neudělal, poškozené ženy dle jeho tvrzení vypovídaly na Ukrajině naprosto odlišně nežli v ČR, všechno je tedy jinak, nebo že jde o strašnou nepravdu, aby nakonec byl v rámci trestního stíhání v ČR pravomocně odsouzen právě za obchodování s lidmi a kuplířství, nevyhýbá se tedy jakýmkoliv tvrzením, která by mohla být vnímána v jeho prospěch. Žalovaný tak na základě provedeného správního řízení shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a), b) zákona o azylu a azyl neudělil.
14. Žalovaný, jak dále uvedl, při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce ve vztahu k existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany vycházel především z jeho výpovědí a vyjádření, rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 4. 2016 č.j. 40 T 5/2013 a rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. 12. 2016 č.j. 5 To 69/2016-4225. Veškeré podklady jsou součástí spisového materiálu k žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Po posouzení výpovědí žalobce v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany a informací o jeho trestním stíhání a odsouzení v ČR žalovaný dospěl k závěru, že na žalobce je nezbytné aplikovat § 15a zákona o azylu, který je implementací článku 17 kvalifikační směrnice. Konkrétně se žalovaný zabýval ustanovením § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, vylučujícím z možnosti získat doplňkovou ochranu osoby, které spáchaly vážný zločin. Toto ustanovení vychází z článku 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice hovořícího o osobách, které se dopustily vážného zločinu. Žalovaný konstatoval, že v průběhu správního řízení vyšly najevo velmi závažné skutečnosti, které ho vedly k jednoznačnému závěru, že žalobce spáchal vážný zločin, který je předvídaný právě v ustanovení § 15a zákona o azylu pro případy, kdy nelze udělit žadateli o udělení mezinárodní ochrany doplňkovou ochranu. Co do podrobností žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí, a to jeho str. 13-16. Co se tedy týče povahy zločinů, z jejichž spáchání byl žalobce usvědčen a uznán vinným a pro které byl odsouzen, žalovaný konstatoval, že dle jeho názoru se jedná o zločiny nesporně „vážné“ ve smyslu zákona o azylu. S respektem k ustanovení § 57 odst. 3 správního řádu žalovaný přistoupil k hodnocení míry společenské škodlivosti kriminálního jednání žalobce a vyhodnotil ji jako vysokou, a to především s ohledem na to, že dle žalovaným shromážděných podkladů byla trestná činnost páchána velmi promyšleně, dlouhodobě vůči velkému množství žen s cílem uvést je do stavu tísně, závislosti, přimět je k absolutnímu ponížení tím, že budou muset poskytovat sexuální služby za úplatu dokonce proti své vůli. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce byl shledán jako jeden ze dvou

hlavních organizátorů uvedené závažné trestné činnosti, která jím byla páchána poměrně dlouhou dobu, jeho činnost měla přeshraniční dosah a v jejím rámci došlo k postižení značného počtu žen. Žalovaný žalobcovo jednání považuje za vysoce společensky nebezpečné a nežádoucí a vzhledem k tomu také nesporně závažné. Z okolností případu je také zřejmé, že žalobce ani po svém zadržení, ale ani dosud, své jednání nepodrobil žádné výraznější sebereflexi. V trestním řízení svou vinu z větší části popíral, když se přiznal pouze k trestnému činu kuplířství, v rámci azylového řízení pak opakovaně svoji jakoukoliv vinu popřel s tím, že z důvodu své nevinny dokonce plánuje požádat o obnovu svého procesu. Právě přístup žalobce k jím spáchané trestné činnosti je přitom dle Nejvyššího správního soudu jedním z důležitých hledisek při posuzování toho, zda lze na žadatele o mezinárodní ochranu aplikovat ustanovení § 15a zákona o azylu. Vzhledem k povaze popsaného jednání žalobce, které je neslučitelné s principy, na nichž je mezinárodní ochrana vystavěna, žalovaný rozhodl na případ žalobce aplikovat ustanovení § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a vyloučit jej tak z okruhu osob, kterým může být na území České republiky udělena doplňková ochrana. Námitky uvedené v žalobě tak žalovaný shledává zcela irelevantními a v rozporu s realitou.

15. Dle názoru žalovaného žalobce pouze domýšlí krajní scénáře v případě jeho návratu do země původu a snaží se žalovanému i soudu podsunout své domněnky jako skutečnost, aniž by měly jakoukoli reálnou spojitost s jeho azylovým příběhem. Žalovaný setrval na svém přesvědčení, že azylový příběh žalobce považuje za nevěrohodný. Žalobcem předestřené skutečnosti v průběhu správního řízení žalovaný neshledal azylově relevantní tak, jak to vyžaduje dikce zákona o azylu. Uváděný odkaz na judikaturu Soudního dvora EU nemá žádnou souvislost s případem žalobce a lze je vnímat pouze v obecné rovině a jako snahu přidat na závažnosti jeho azylovému příběhu.

III. Přezkoumání věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.r.s.“) bez nařízení jednání, když žalobce i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas ve smyslu ust. § 51 odst. 1 uvedené právní úpravy. Po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.
17. Ze správního řízení krajský soud zjistil, že dne 11. 11. 2009 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, v níž sdělil, že vyznává řecko katolické náboženství a je členem ukrajinské Republikánské strany. Je ženatý, jeho manželka pobývá v Olomouci na základě pracovního víza a na území České republiky pobývá rovněž jeho sestra a syn. Od začátku roku 2006 žil v obci Horodenko na Ukrajině, poté pobýval od roku 2008 ve Znojmě a následně se zde pohybovalo v různých pobytových střediscích Ministerstva vnitra. Po dobu 17 let pracoval jako výpravčí. Ke svým majetkovým poměrům konstatoval, že na Ukrajině vlastní byt, žádné finanční prostředky v současné době nemá, nepobírá žádné sociální dávky. Z vlasti naposledy vycestoval v roce 2006 do Polska. Důvodům jeho odjezdu byly problémy s ukrajinskou státní policií. Dovážel pro svého kamaráda z České republiky automobily, policie se o jejich obchod začala zajímat, policisté ho začali vydírat a chtěli po něm peníze. Poté byl obviněn z obchodu s lidmi, protože pomáhal vyřizovat svým spoluobčanům víza, na základě ukrajinského zatykače byl v České republice zatčen a následně byl zproštěn viny. Pracoval u železnice v roce 2004 a v době konání prezidentských voleb zastavil vlak,

který vezl falešné volební lístky. KGB díky odposlechům věděla, kdo za akcí stojí a následně byli dva pracovníci propuštěni. Ti pak přijeli do České republiky a chtěli po žalobci odškodné za to, že zůstali bez práce. Žalobce uvedl, že o mezinárodní ochranu žádal již několikrát a žádá znovu, protože se návratu do vlasti obává. Zavázal se doložit podrobnější informace. Uvedl, že má v České republice práci, podniká a na Ukrajinu se vracet nechce. O mezinárodní ochranu žádal celkem 4×. Uvedl, že proti němu nikdy nebylo a ani v současnosti není vedeno žádné trestní stíhání. Ke svým obavám z návratu do vlasti uvedl, že se na Ukrajinu vracet nechce, KGB volala jeho manželce a vyptávala se na něho, chtěli s ním mluvit a on se obává, že bude nespravedlivě obviněn a neví, co by ho dál čekalo. Svůj zdravotní stav označil za dobrý.

18. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 21. 11. 2011. V jeho průběhu se žalobce nejprve vyjádřil k aktuálním skutečnostem důležitým z hlediska jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že pravidelně dochází na probační službu, o čemž má doklad, jinak uvedl, že na Ukrajině se nic nezměnilo. Ví, že lidé, kteří ho na Ukrajině obviňovali, byli v České republice vyslechnuti a vypověděli, že jim bylo ukrajinskou policií vyhrožováno, aby vypovídali proti němu. Za oficiální důvod svého stíhání na Ukrajině označil žalobce obvinění z obchodování s lidmi a zároveň uvedl, že on nic takového nedělal. Na dotaz žalovaného, z jakého důvodu považuje své obvinění za falešné, žalobce odpověděl, že mu policisté stále volali, že když zaplatí peníze, pak bude vše v pořádku a stíhat ho nebudou. Žalovaný se dále dotazoval, zdali měl žalobce kvůli shora vzpomínanému zastavení vlaku nějaké potíže před svým posledním odjezdem z Ukrajiny v roce 2006. Žalobce uvedl, že si to již přesně nepamatuje.
19. Doplnující pohovor k žádosti byl s žalobcem proveden dne 18. 4. 2019. V něm konstatoval, že bude dávat žádost o obnovu procesu a dále uvedl, že na Ukrajině navštívili jeho dcerou doma policisté. Ke své situaci v případě současného návratu na Ukrajinu uvedl, že z toho má obavy, neboť jej stíhají za trestnou činnost, a to by neměli, protože Česká republika jeho případ převzala a byl už za to odsouzený. Připustil, že podle ukrajinského práva již na Ukrajině nemůže být znovu stíhán ani odsouzený. Žalovaný se žalobce dotázal, zdali si uvědomuje, že v důsledku jeho pravomocného odsouzení pro trestný čin dle § 168 odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. d) trestního zákoníku může správní orgán v jeho případě shledat existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu, neboť spáchal zvláště závažný zločin. Žalobce odpověděl, že mu tato skutečnost je známa, nicméně uvedl, že má strach se na Ukrajinu vracet, protože neví, co by ho tam čekalo a znovu uvedl, že bude žádat o obnovu procesu. Ke svým majetkovým poměrům žalobce uvedl, že krom bytu vlastní ve městě Horodenko nedostavěných rodinný dům. Ke svému aktuálnímu zdravotnímu stavu sdělil, že je zdravý a nemá žádné problémy.
20. Ze správního spisu je dále zřejmé, že současná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je již pátou v pořadí. Žalobce současně na podporu svých tvrzení doložil část překladu Zprávy o dodržování lidských práv na Ukrajině vydanou dne 14. 5. 2008, pražskou pobočkou UNHCR, dále předložil usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 28. 8. 2008, sp. zn. 2 To 88/2008 – 160, kterým bylo potvrzeno usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 7. 2008, č.j. 1 Nt 214/2007 – 151, dle něhož vydání žalobce k trestnímu stíhání na Ukrajinu není přípustné. Dále žalobce předložil vlastnoručně podepsané prohlášení, v němž konstatoval, že byl odsouzen rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci sp.zn. 5 To 69/2016, z něhož vyplývá, že byl odsouzen za zločin a odkázal

na řízení před Krajským soudem v Brně ze dne 8. 10. 2010, č.j. 56 Az 95/2009 – 78 o azylovém řízení z důvodu udělení mezinárodní ochrany.

21. Dále je z průběhu správního řízení zřejmé, že je správní orgán obdržel rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 4. 2016, sp.zn. 40 T 5/2013, který nabyl právní moci dne 13. 12. 2016. Tímto rozsudkem byl žalobce uznán vinným z trestného činu obchodování s lidmi dle § 168 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. d) trestního zákoníku, a to ve formě spolupachatelství podle § 23 téhož zákona a rovněž trestného činu kuplířství dle § 204 odst. 1 trestního zákona, ve znění zákona 362/2003 Sb., a to ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 trestního zákona a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání sedmi let a k trestu vyhoštění z území České republiky na dobu neurčitou, kdy rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13. 12. 2016, sp.zn. 5 To 69/2016 – 4225, byl rozsudek Krajského soudu potvrzen s tím, že trest odnětí svobody byl žalobci snížen na 6 let.
22. Z průběhu správního řízení je dále zřejmé, že žalovaný při posuzování oprávněnosti žádosti žalobce vycházel ze všech podkladů a informací shora vzpomínaných. Krajský soud ověřil, že veškeré uvedené informace jsou součástí správního spisu. Je rovněž zřejmé, že v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu poskytl žalovaný dne 6. 5. 2019 žalobci možnost seznámit se s těmito podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, eventuálně navrhnout další podklady. Žalobce této možnosti využil, avšak žádné další podklady pro rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu již nenavrhoval. Neuvedl rovněž žádné nové skutečnosti nebo informace, které by byly pro řízení o udělení mezinárodní ochrany relevantní. K dokumentům žalobcem doloženým v průběhu správního řízení, tedy části překladu Zprávy o dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 14. 5. 2008, žalovaný konstatoval, že tato zpráva v průběhu řízení pozbyla své aktuálnosti a správní orgán k ní proto při svém rozhodování nepřihlížel a vycházel z aktuální zprávy ze stejného zdroje, tedy Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 19. 9. 2018. S tímto postupem se krajský soud ztotožnil. Rovněž lze souhlasit s názorem, že ze soudních rozhodnutí žalobcem v průběhu správního řízení doložených, nevyplývá, že by žalobce měl při svém návratu do vlasti čelit pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.
23. Na základě shora naznačených skutkových okolností lze dovodit, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatnění politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Rovněž ze správního řízení nevyplývá, že by měl mít odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) uvedené právní úpravy. Krajský soud rovněž plně odkazuje na závěry žalovaného obsažené na straně 12 a 13 napadeného rozhodnutí, z nichž jsou patrné závěry žalovaného, proč v daném případě nelze postupovat dle § 13, § 14 a rovněž i § 14a zákona o azylu. Krajský soud se v přezkumném řízení blíže touto otázkou nezabýval, neboť vycházel z žalobní námitky, dle níž žalobce nerozporuje závěr žalovaného o tom, že nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu.
24. Na základě uvedeného dospěl žalovaný k závěru, že v případě žalobce byly nalezeny natolik závažné skutečnosti, že mezinárodní ochrana je u něj absolutně vyloučena a je zcela nezbytné aplikovat na jeho případ ve vztahu k oběma typům mezinárodní ochrany tzv. vylučovací klauzuli. S tímto názorem se krajský soud ztotožňuje. Další postup pak

naznačuje judikatura Nejvyššího správního soudu obsažená například v jeho usnesení ze dne 7. 10. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007 – 119, v níž je uvedeno, že „rozhodne-li správní orgán o udělení azylu z některého důvodu uvedeného v § 15 zákona o azylu, není třeba se již v rozhodnutí zabývat důvody podle § 12 zákona o azylu, pokud nemají vztah k § 15 této právní úpravy.“

25. Z průběhu správního řízení je rovněž patrné, že správní orgán dal žalobci možnost vyjádřit se ke shora vzpomínaným materiálům svědčícím o jeho trestné činnosti. Důkazy nashromážděné žalovaným v průběhu správního řízení pak svědčí o tom, že jsou důvodem pro vyloučení udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 15 a § 15a zákona o azylu.
26. Dle § 15 této právní úpravy nelze udělit azyl, pokud existuje důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil trestného činu proti míru, válečného trestného činu nebo trestného činu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto trestných činech nebo se dopustil před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany vážného nepolitického trestného činu nebo se dopustil činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli Organizace spojených národů. Dle odstavce 2 daného ust. § 15 zákona o azylu se tato ustanovení vztahují obdobně i na cizince, který podněcuje ke spáchání činů uvedených v odst. 1 nebo se na jejich spáchání účastní.
27. Dle ust. § 15a odst. 1 písm. a) zákona o azylu nelze udělit doplňkovou ochranu, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil trestného činu proti míru, válečného trestného činu nebo trestného činu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto trestných činech. Dle ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu nelze udělit doplňkovou ochranu, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podá žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu. Dle ust. § 15a odst. 1 písm. c) dané právní úpravy nelze udělit doplňkovou ochranu, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli Organizace spojených národů. Rovněž tak dle ust. § 15a odst. 1 písm. d) této právní úpravy nelze doplňkovou ochranu udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, představuje nebezpečí pro bezpečnost státu.
28. Krajský soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí důsledně zvažoval, zda daná ustanovení aplikoval správní orgán na projednávanou věc zákonně a dospěl k závěru, že žalobce důvod vylučující udělení mezinárodní ochrany svým jednáním naplnil.
29. Žalovaný se v odůvodnění rozhodnutí vypořádal s pojmem „vážný zločin“, který není právními předpisy nikterak definován. Žalovaný uvedl, že ust. § 14 odst. 1 trestního zákoníku stanovuje, že trestné činy se dělí na přečiny a zločiny, přičemž přečiny jsou dle § 14 odst. 2 trestního zákoníku všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, za něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let. Dle ust. § 14 odst. 3 trestního zákoníku jsou zvláště závažnými zločiny ty úmyslné trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č.j. 6 Azs 309/2016, který uvedl, že takové vymezení vážného zločinu založené pouze na definici obsažené v trestním zákoníku by bylo zjednodušené a nedostatečně zohledňující povahu azylového práva. Nejvyšší správní soud konstatoval, že

pojem „vážný zločin“ je třeba vykládat v kontextu kvalifikační směrnice i Ženevské úmluvy. Výkladem tohoto pojmu se již zabýval i Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku č. C – 57/09 a C – 101/09 ze dne 9. 11. 2010 se závěrem, že vážný zločin, na jehož základě lze žadatele vyloučit z možnosti udělení mezinárodní ochrany, musí být skutečně závažný, tedy musí dosahovat vysokého stupně závažnosti. Posouzení vážnosti zločinů pak musí být provedeno vždy konkrétně s přihlédnutím k okolnostem každého jednotlivého případu. Vodítka nabízí Ženevská úmluva, která uvádí demonstrativní výčet faktorů, které je třeba vzít v úvahu, a to povahu činu, skutečně způsobenou škodu, povahu a výši trestu a také otázku, zda je daný zločin obecně považovaný za závažný. Z toho žalovaný dovodil, že pojem „vážný zločin“ obecně nezahrnuje trestním zákoníkem vymezené přečiny. Může však zahrnovat trestním zákoníkem definované zločiny a to nejen zvláště závažné, které lze pro jejich charakter a společenskou škodlivost po konkrétním individuálním posouzení případu považovat za vážné. Dále žalovaný konstatoval s odkazem na ust. § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu, že správní orgán si nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal. Rozhodně pak není oprávněn jakkoliv přezkoumávat rozsudek příslušného soudu. Naopak správní orgán podle § 57 odst. 3 uvedené právní úpravy vázán rozhodnutím příslušného orgánu, v tomto případě příslušného trestního soudu.

30. Na základě shora uvedených skutečností je zřejmé, že žalobce byl pravomocně odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 4. 4. 2016, sp.zn. 40 T 5/2013 k trestu odnětí svobody na dobu sedmi let a k trestu vyhoštění na dobu neurčitou pro spáchání zločinu obchodování s lidmi dle § 168 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. t) trestního zákoníku, a to ve formě spolupachatelství dle § 23 téhož zákona a rovněž trestného činu kuplířství dle § 204 odst. 1 trestního zákona, a to ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 trestního zákona, kdy mu odvolací soud snížil trest odnětí svobody na dobu šesti let. Žalovaný konstatoval, že zločin obchodování s lidmi dle § 168 trestního zákoníku je jednoznačně definován jako úmyslný. Za spáchání zločinu dle § 168 odst. 2 této právní úpravy je stanoven trest odnětí svobody s trestní sazbou v rozmezí 2 až 10 let, za spáchání zločinu dle § 168 odst. 3 trestního zákoníku je stanoven trest odnětí svobody s trestní sazbou v rozmezí 5 až 12 let. Jak již bylo shora konstatováno, dle ust. § 14 odst. 3 trestního zákoníku jsou zvláště závažnými zločiny ty úmyslné trestné činy, za něž trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 10 let. Dle ust. § 14 odst. 3 trestního zákoníku se tedy jedná o zvláště závažný zločin a lze tak konstatovat, že zločiny, které žalobce spáchal, jsou obecně považovány za vážné. S tímto právním hodnocením se krajský soud plně ztotožňuje.
31. Dále žalovaný provedl podrobné hodnocení jednotlivých skutků, když konstatoval, že žalobce ve spolupachatelství s dalšími osobami předstíral, že je schopen zajistit ženám na Ukrajině zaměstnání v České republice, ačkoliv věděl, že jeho záměrem je, aby tyto ženy poskytovaly prostituci v nočním klubu. Po převezení žen do České republiky pak těmto ženám sdělil, že musí zaplatit dluh za obstarání dokladů do České republiky, který činil zpravidla 500 a až 1 300 EUR, dále odebral ženám cestovní pasy, zadržel je v klubu, omezil je na osobní svobodě a činil na ně psychický nátlak tím, že dluh musí zaplatit. Dle názoru žalovaného se jednalo bezesporu o zločiny nesporně vážné ve smyslu zákona o azylu. V návaznosti na ust. § 57 odst. 3 správního řádu pak míru společenské škodlivosti žalobcova kriminálního jednání vyhodnotil jako vysokou. Nelze rovněž přehlédnout, že jednotlivé skutky žalobce byly potvrzeny i svědeckými výpověďmi a žalobce byl shledán jako jeden ze dvou hlavních organizátorů vážné trestné činnosti. Žalovaný rovněž

připomněl, že žalobci byl zároveň uložen trest vyhoštění na dobu neurčitou, a to z důvodu, že velmi závažným a dlouhodobým způsobem porušoval elementární hodnoty každé civilizované lidské společnosti, což dle žalovaného svědčí o tom, že zájem na bezpečnosti občanů České republiky vyžaduje, aby se nenacházel na tomto území. Navíc z okolností případu je zřejmé, že žalobce ani po svém zadržení, ale ani dosud své jednání nepodrobil žádné výraznější sebereflexi.

32. Krajský soud se plně ztotožnil s názory žalovaného shora prezentovanými a ve shodě s tímto názorem dospěl k závěru, že se v případě žalobce jedná o vážný zločin, který předpokládá ust. § 15 a odst. 1 písm. b) zákona o azylu pro vyloučení cizince z možnosti udělení doplňkové ochrany. Jsou tak dány veškeré důvody pro závěr o tom, že žalobce se dopustil vážného zločinu ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný tedy naprosto v souladu se zákonem aplikoval na daný případ ust. § 15 a ust. § 15a zákona o azylu a žalobce vyloučil z okruhu osob, kterým může být na území České republiky mezinárodní ochrana udělena. Nelze tak souhlasit s žalobní námitkou, že se žalovaný pouze obecně zabýval rozpětím trestu odnětí svobody za jednotlivé trestné činy a zhodnotil, že se jedná o zvlášť závažný trestný čin, přičemž z toho dovodil, že jej lze považovat za vážný dle zákona o azylu. Krajský soud dospěl k nepochybnému závěru, že postup žalovaného odpovídal požadavkům ust. § 3 a potažmo ust. § 2 odst. 4 správního řádu.
33. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
34. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. února 2020

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně